

JÁNOSI BÁLINT

Gondolatok az egyszerű közbeszerzési eljárás szabályozásáról

Bevezetés

Dolgozatom témája az egyszerű közbeszerzési eljárás lefolytatását meghatározó szabályok elemzése. A Szegedi Tudományegyetemen – amely a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény 22.§ (1) bekezdésének b) pontja alapján ajánlatkérésre kötelezett – több mint egy éves közbeszerzési jogásként eltöltött gyakorlatom alatt, ezen eljárási típus alkalmazása során összegyűjtött tapasztalataimat foglaltam e munkába.

Mivel az egyszerű közbeszerzési eljárás fogalmainak és jogintézményeinek azon oldalát vizsgáltam, amellyel a korábban alkotó szakírók nemigen vagy csupán érintőlegesen foglalkoztak, ezért tanulmányom egyedüli forrásaként a hatályos 2003. évi CXXIX. törvényt említhetem.

Úgy érzem, hogy ezt az eljárási formát mind a szakirodalom, mind a törvényi szabályozás kissé „mostohán” kezelte – amint az elnevezése is mutatja – az egyszerűsége miatt. Szerintem viszont ezen eljárás lefolytatásakor – pontosan a kevésbé szabályozottsága következményeképp – az ajánlatkérőknek fokozottabb jogkövető figyelmet, a kötetlenebb és több utat engedő rendelkezések folytán pedig kreatívabb jogalkalmazást kell gyakorolniuk.

Az ajánlatkérői oldalon folytatott munkám okán lehetséges, hogy kissé e jogalkalmazói kör nézőpontjából taglaltam e témát, s korántsem kimerítő jelleggel. A számos eljárás lefolytatása során felmerült legfontosabb kérdéseket próbáltam felvázolni.

1. Az egyszerű közbeszerzési eljárás hatályos szabályozásának indoka

A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) negyedik része fejti ki az egyszerű értékhatárt elérő, de a nemzeti értékhatárok alatti értékű közbeszerzésekre vonatkozó rendelkezéseket.

Egy teljesen új eljárási rendet teremtett a hatályos Kbt., amelyet az előző, 1995. évi XL. törvény még nem ismertetett. Az akkoriban alacsonyabb rendű jog-

szabály által rendezett, közbeszerzési értékhatár alatti beszerzések kaptak így törvényi szabályozási rangot. Nemcsak az az eredménye fontos ezen intézkedésnek, hogy egy összefogott, a jogszabályi hierarchia legmagasabb szintjén lévő szabályozás jött létre, hanem az is kiemelt jelentőségű, hogy a bár egyszerűbbé tett, de azonos gyökerű szabályozás által a kevésbé fajsúlyos beszerzések eljárási menete is ellenőrizhetőbb, kevesebb előírással is kimerítőbben rendelkező és következetesebben alkalmazható lett. Hiszen az ajánlatkérők az összes beszerzéseikre egy törvényt vehetnek igénybe – a minden jogi részterületnél kiegészítő szerepet betöltő, alacsonyabb szintű jogszabályok mellett –, és így még jobban érvényesül az a Kbt. 40. § (2) bekezdésében megfogalmazott elv, hogy az ajánlatkérők egy egységes eszközként kezeljék beszerzéseiket.

Ezen felül a törvény preambulumaának rendelkezései közül a közpénzek ésszerű felhasználása átláthatóságának és széles körű nyilvános ellenőrizhetőségének megteremtése is jobban betartható e strukturált, azonos szerkezetű eljárási rendekben. Az új szabályozással a közbeszerzések becsült értékeinek egybeszámítási kötelezettsége olajozottabban teljesezhet, mivel az ajánlatkérők a Kbt. alapján alacsonyabb becsült értékűnek meghatározott közbeszerzéseiket könnyebben tagozzák be a magasabb értékhatárú közbeszerzések közé az éves összesített közbeszerzési tervben, hiszen ezek ugyanazon törvény hasonlóan rendezett eljárási válfajai, nem pedig egy külön jogszabály eltérően kezelendő tárgyai.

2. A Kbt. 40. §-a előírásainak hatása az egyszerű közbeszerzési eljárásra

2.1. Általános vizsgálat – a vezérfonal

A Kbt. egyik legfontosabb rendelkezésével találkozhatunk a 40. § vizsgálatakor.¹ A második bekezdés fejt ki a szakasz velejét, azaz a törvény megkerülésének céljával a közbeszerzések részekre bontása tilalmának, avagy az egybeszámítási kötelezett-

¹ 40. § (1) Tilos e törvény megkerülése céljával alkalmazni a 35–39. §-ban meghatározott becsülési módszert, valamint ilyen célból a közbeszerzést a (2) bekezdésbe ütköző módon részekre bontani.

(2) A becsült érték kiszámítása során mindazon árubeszerzések vagy építési beruházások vagy szolgáltatások értékét egybe kell számítani, amelyek

a) beszerzésére egy költségvetési évben vagy tizenkét hónap alatt [37. § (1) bekezdése] kerül sor [a 39. § (1) bekezdése szerinti eset kivételével], és

b) beszerzésére egy ajánlattevővel lehetne szerződést kötni, továbbá

c) rendeltetése azonos vagy hasonló, illetőleg felhasználásuk egymással közvetlenül összefügg.

(3) Ha a (2) bekezdés alapján több – egyenként a közösségi értékhatárt el nem érő értékű – beszerzési tárgy együttes értéke miatt e fejezet szerinti közbeszerzési eljárást kell lefolytatni, nem minősül e törvény megkerülésének, ha az egybeszámított értékű beszerzési tárgyakat több, e fejezet szerinti közbeszerzési eljárásban szerzik be.

(4) Ha a becsült érték kiszámításakor a (2) bekezdésben foglaltakat nem vették figyelembe, az e fejezet szerinti közbeszerzésnek a költségvetési évben vagy az adott tizenkét hónapban még beszerzendő tárgyaira – azok értékétől függetlenül – csak az e fejezet szerinti közbeszerzési eljárás alapján lehet szerződést kötni.

ség betartásának előírásait. (A törvény összesen csak három esetben él konkrétan a „tilos” kifejezéssel, ezért megállapítható, hogy kiemelten jelentékeny rendelkezéssel van dolgunk, ráadásul e három szakasz közül is e tilalom szabályozási köre a legnagyobb, hiszen az egész törvény eljárási cselekményeire vonatkozik.) Azzal, hogy a Kbt. egyazon szakasz egymást követő két külön bekezdésében is (az elsőben illetve a másodikban) említi ugyanazt a jogintézményt direkt és indirekt módszerrel (a tilalom/kötelezettség fogalompárral), ugyancsak a rendelkezés jelentőségét hangsúlyozza a jogalkotó. A részekre bontás tilalma a közösségi irányelvekben is megjelenik. A törvény tiltja a közbeszerzés értékének részekre bontását olyan céllal, amely a törvény versenyeztetési szabályainak megkerülésére, alkalmazásának mellőzésére irányul.

Anélkül, hogy a szakasz rendelkezéseinek vizsgálatában túlságosan elmélyednénk – hiszen a dolgozat tárgya az egyszerű közbeszerzési eljárás szabályozásának elemzése – kellően tanulmányoznunk kell ezen előírásoknak a közbeszerzés alanyai által végzett eljárási cselekményekre gyakorolt hatását. Hiszen majd láthatjuk, hogy a részekre bontás tilalma milyen jelentősen érinti az egyszerű közbeszerzési eljárás törvényes lefolytatásának rendjét. Ezt irányozza elő az a momentum is, hogy a második bekezdés harmas, konjunktív feltételrendszere pontosan azon tárgykör esetén kötelezi csak előírásainak betartására az ajánlatkérőket, amely a Kbt. negyedik részének közbeszerzési tárgycsoportja. Eszerint kizárólag az árubeszerzésre, építési beruházásra és szolgáltatás megrendelésre vonatkozik az előírás, a – másik két rezsím számára a Kbt.-ben hivatkozási támpontként szereplő – második rész negyedik közbeszerzési tárgya (az építési koncesszió) nem tartozik ide. Ráadásul a szolgáltatási koncessziókat sem kell egybeszámítani, mivel a harmadik rész általános közbeszerzési eljárásokra iránymutatást előíró VI. fejezetének az utaló szerepkört betöltő szakasza nem tesz említést a – csak az erre a fejezetre jellemző – közbeszerzési tárgyra vonatkozó egybeszámítási kötelezettségről.

2.2. *A részletes vizsgálat – a hármas feltételrendszer*

Első olvasatra illetőleg a közbeszerzési gyakorlat korai időszakában úgy tűnhet, hogy a 40. § (2) bekezdésének előírásai csak ritkán érvényesülnek teljes mértékben a közbeszerzési eljárások mindennapjai során. Gondolhatnánk, hogy a három tartalmi elem elvértve egyesül a közbeszerzési eljárásokban az élet összetett körülményrendszerének hatása miatt. Az eljárások tervezése folyamán azonban megtagasztalhatjuk, hogy egyre többször szembesülhetünk a közbeszerzési törvényünk alkalmazásakor e követelmény-együttes szintézisével, s ekkor maradéktalanul be kell tartanunk a szigorú előírásokat. Sajnálatosan nemcsak a törvény indoklása, de a fellelhető szakirodalom sem ad kellő útbaigazítást a jogalkalmazói kötelezettség megfelelő teljesítéséhez.

E kialakult képet árnyalja még az a jogalkalmazói nehézség is, ami a feltételek külön-külön lefolytatott elemzéséből adódik. Ha a 40. § (2) bekezdésének a) pontját vizsgáljuk (azaz az első előírást), láthatjuk, hogy a jogalkotó az „egy költségvetési évben” kitétel mellett szerepelteti a „vagy tizenkét hónap alatt” feltételt is. Így

az ajánlatkérőnek mindenképpen bele kell tagoznia azt az eljárást is egy adott egybeszámítandó eljárás csoportba, amire igaz a 40. § (2) bekezdésének mindhárom pontja attól függetlenül, hogy a megelőző vagy a következő költségvetési évben valósul-e meg. A jogalkotó bizonyára azért alkalmazza az „egy költségvetési évben” fordulatot, mert ezzel is hangsúlyozza, hogy az ajánlatkérőknek a beszerzések becsült értékeit az éves költségvetésük elfogadásakor, egy költségvetési évre kellene meghatározniuk. Egy költségvetési év ugyanis mindenképpen egy tizenkét hónapos időszakot ölel fel.

A 40. § (2) bekezdésének b) pontja sem ad egyértelmű támpontot a jogalkalmazóknak. Célja az, hogy ha az ajánlatkérő egy ajánlattevővel tudna szerződést kötni több közbeszerzési tárgyra is, akkor tilos az eljárásokra egyenként jellemző rezsim szabályaival külön-külön eljárásokat lefolytatnia – a 40. § (2) bekezdése a) és c) pontjainak együttes érvényesülése esetén – csupán a beszerzési tárgyak irreleváns különbözőségei miatt vagy ugyanezen indokból mellőzni a közbeszerzési eljárási lefolytatását. Az azonban nem világos, hogy miben áll ezen ajánlattevő „személye”, mitől lesznek „egyek” az ajánlattevők? Mi az a szakmai képesség és végzettség, illetve mi az a műszaki irányultság, ami alapján e törvényhely szerint egy halmazba tagozhatnánk ajánlattevői szervezeteket és személyeket? Talán a TEÁOR-számok, illetőleg a vizsgálandó műszaki és szakmai alkalmasság alapján kéne döntenie az ajánlatkérőknek e kérdésben. Ugyanis sajnos lehetetlenség a közbeszerzési eljárások tervezése és előkészítése során felmérni azt, hogy egy adott – egybeszámítási kötelezettség alá tartozással „gyanúsítható” – tárgycsoport szerinti munkát mely „ajánlattevő-típus” tudna teljesíteni. Bár globalizálódó társadalmunkban egyre több vállalkozó próbálja polihisztorrá képezni magát, de a teljesítési képességek sokrétűségének növelése a kivitelezés minőségének rovására és – ami a közbeszerzési jog tekintetében még fontosabb – a kisebb méretű cégek kiszorításával az esélyegyenlőség alapelveinek sérüléséhez vezethet.

A 40. § (2) bekezdésének c) pontjának tartalma még kevésbé világos. Kétségtelen, hogy e szakasz hatálya alatt álló három közbeszerzési tárgyat egymástól külön kell beszerezni, és az egybeszámítás csak egy tárgyon belül kötelezettsége az ajánlatkérőknek [hiszen 40. § (1) bekezdésében e jogintézmények között a „vagy” kötőszó szerepel]. Viszont egy közbeszerzési tárgy fogalomkörében is csak azokra a beszerzésekre vonatkozik e kötelezettség, amelyek rendeltetése azonos vagy hasonló, illetőleg felhasználásuk egymással közvetlenül összefügg. Az természetes, hogy a hangszerek beszerzését nem kell egybeszámítani gyógyszerkével, illetve a vasúti szállítási szolgáltatást a jogi szolgáltatással. De az élelmiszer-beszerzéseken belül mely árucsoportok felhasználása függ egymással közvetlenül össze? A Kbt. 1. számú mellékletében szereplő mely építési beruházások rendeltetése azonos vagy hasonló? Mivel sajnos a „rendeltetés” és a „felhasználás közvetlen összefüggésének ereje” fogalmak jelentése nem egyértelmű és túlságosan széleskörű jogértelmezésre adnak lehetőséget, ezért eléggé megnehezítik a jogalkalmazók dolgát ezen igen fontos törvényhelynek megfelelő és jogkövető magatartás kialakításában.

A szakasz (3) bekezdése egy „jogalkalmazói mankót” ad az ajánlatkérőknek ezen igazán bonyolult és sokszor nehezen teljesíthető előírásokat tartalmazó első két bekezdés teljesítéséhez.

Az utolsó bekezdés a tilalom megszegőit utasítja jogellenes magatartásuk jogkövetkezményeinek beteljesedése után a jogkövető magatartásra.

A (2) bekezdést tekinthetjük a szakasz és az általa képviselt előírás gerincének, amelynek lényegét az (1) bekezdés fogalmazza meg és az utolsó kettő egészíti ki, de mind a három kifejezetten hivatkozik rá.

2.3. A Kbt. negyedik részére gyakorolt konkrét hatás

A Kbt. 40. §-ának előírásait még jobban meg kell szívlelnie az ajánlatkérőknek, ha a Kbt. negyedik részének rendelkezései alapján szándékozik megtalálni a vele szerződő másik felet. (Természetesen még fokozottabb figyelemmel kell lennie a jogalkalmazónak e tilalom/kötelezettség kettősre, ha azt szeretné eldönteni, hogy a szerződés megkötését megelőző eljárás lefolytatásához igénybe kell-e vennie a Kbt. „segítségét” – azaz, hogy az egyszerű közbeszerzési eljárás értékhatára alatti becsült értékű tárgyat a közbeszerzési eljárás lefolytatásával köteles-e beszerezni.) Hiszen az egyszerű közbeszerzési eljárás választása a bonyolultabb rezsimekhez képest meglehetősen csábító a sokszor idővel, anyagiakkal és munkaerőhiánnyal küszködő ajánlatkérőknek. Viszont „a közpénzek ésszerű felhasználása átláthatóságának és széles körű nyilvános ellenőrizhetőségének megteremtése, továbbá a közbeszerzések során a verseny tisztaságának biztosítása”² megkívánja, hogy az ajánlatkérők az egyszerű közbeszerzési eljárás alkalmazása előtt a lehető legnagyobb körültekintéssel járjanak el.

Tudniillik – mint ahogyan az a később kifejtettekből is kiviláglik majd – e közbeszerzési eljárások folyamata a legkevésbé átlátható és felülvizsgálható. A Közbeszerzések Tanácsa és egyéb ellenőrző szervek ugyanis csak az éves összesített közbeszerzési tervből, a hirdetmény útján közzétett ajánlattételi felhívásból (ha azt a Kbt. előírja vagy arra lehetőséget ad), a szerződés módosításáról illetve teljesítéséről szóló tájékoztatóból, valamint az éves statisztikai összegzésből értesülhetnek egy egyszerű közbeszerzési eljárás létéről. Ezen utóbbi esetében azonban kizárólag a darabszámukra és értékükre nézve, ami elég általános tájékozódás, és ezért teljesen csak a statisztikai adatösszegzés szempontjából jelentős. Így általában a gyakorlatban a konkrét egyszerű közbeszerzési eljárás létéről e fenti szervezetek csak az eljárás lefolytatásának befejeztével vesznek tudomást, ráadásul gyakorta akkor, amikor már az eredményeként megkötött szerződést is teljesítették.

A fentiek figyelembevételé után láthatjuk be, hogy a Kbt. negyedik része rezsimjének rendelkezéseit csak rendkívüli gondosság mellett alkalmazhatjuk beszerzéseinkre. Ugyanis az éves összesített közbeszerzési tervből kimaradt és ezért a többi tétellel egy eljárásban be nem szerzendő, előre nem látható okból keletkezett közbeszerzési igény folytán előállt beszerzések eljárási rendjének megválasztása-

² Részlet a Kbt. preambulumból.

kor (a másik kettővel összehasonlítva) a témánk szerinti rezsिम törvényes alkalmazásának van a legkisebb esélye ahhoz képest, hogy a tilalom be nem tartása esetén milyen arányban szerepelne.

Ennek az oka sok körülmény hatásának köszönhető, és ezek vizsgálata alapján könnyen belátható, hogy a Kbt. 402. § (4) bekezdésében kifejtett egyszerű közbeszerzési eljárás értékhatára alatti – nem közbeszerzésnek számító – beszerzéseknél a legfajszínűsabb a részekre bontási tilalom, hiszen ezeknél még erőteljesebben érvényesülnek e hatások.

Egyik indok például az, hogy a negyedik rész rezsिमjénél a legrövidebb a két értékhatár közötti forintösszeg-szakasz. Ez azt eredményezheti, hogy egy ajánlatkérő előre eltervezetten egy adott év március hónapjában nettó 1.800.000 Ft értékben vásárolt közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül irodai árukat, és ezután ugyanazon év novemberében 250.000 Ft értékben merül még fel igény íróeszközök beszerzésére, akkor az egyszerű eljárás lefolytatása ezen utóbbi termékekre nézve elkerülhetetlen és mellőzése törvénytelen.

A másik az, hogy e közbeszerzések igényei szerepelnek a leggyakrabban a mindennapi életben. Első látásra minden beszerzési tárgy különbözik egymástól, hiszen annyi minden – a közbeszerzési eljárások szempontjából lényegtelen vagy másként értelmezett – tulajdonság határozza meg illetve körülmény befolyásolhatja a megítélésüket. Úgy tűnhet, hogy a gyakorlati életben e tárgyak rendeltetése, igénylésük forrása, felhasználásuk módja és egyéb feltételei mások lehetnek, de a közbeszerzési jog szempontjából mégis egy közbeszerzési tárgynak minősülnek vagy egybeszámítandó a becsült értékük.

Harmadikként azt említhetjük, hogy ezen igények törhetnek rá a legváratlanabban az ajánlatkérőkre (pl. az eszközállományban jelentkező apróbb meghibásodások, az épületek nem olyan jelentős beázásai...stb., eltekintve a súlyos természeti csapásoktól vagy más katasztrófáktól).

3. Az egyszerű közbeszerzési eljárás szabályainak helye a törvényben

3.1. A törvény szerkezete

A Kbt. szerkezete első látásra felettébb bonyolult. Több eljárási rezsिमet tartalmaz, amelyeket a jogalkalmazó az ajánlatkérők két típusa alapján feloszt általános illetve különös közbeszerzési eljárásra és még ezeket is felszabdálja a közbeszerzési eljárás fajtáira, ráadásul ezeken kívül is találhatóak egyéb osztályozási tényezők is: választható-e az adott eljárási forma vagy sem, hirdetménnyel indul-e az adott eljárási forma vagy sem, egy vagy két szakaszos-e az adott eljárási forma. A fentiek fényében megállapítható, hogy megszámlálhatatlan féleségű közbeszerzési eljárás létezik jogszabályi szinten. Ha ezek után megvizsgáljuk a valóságos életviszonyok hatásait az előbb meghatározott jogi-elméleti sokféleségre, akkor beláthatjuk, hogy a közbeszerzési eljárások gyakorlati előfordulásának spektruma meghatározhatatlanul széles.

A törvény három eljárási rendjére vonatkozó szabályok három külön részben kaptak helyet – csökkenő értékhatárok mentén – egymás után. Őket előzi meg a mindhárom rezsimre rendelkezést tartalmazó általános rész, amely az alapvető rendelkezések, az értelmező rendelkezések illetve a közbeszerzéssel és a közbeszerzési eljárással kapcsolatos közös rendelkezések fejezeteit foglalja magába. Az eljárási rendeket taglaló három részt újabb, általánosan az összes közbeszerzési eljárásra jellemző szabályok követik (a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés módosítása és teljesítése, a közbeszerzések ellenőrzése, majd a tanúsítás, ezután a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogorvoslat, azután a Közbeszerzések Tanácsa és végül a záró rendelkezések), és a törvényt a négy melléklete zárja le.

A Kbt. az egyes eljárási rendeken belül logikai és időrendi sorrendben vezeti végig az egyes közbeszerzési eljárások menetét. Azért, hogy e hatalmas jogszabályszöveg ne terjeszkedjen teljesen átláthatatlan méretűvé (bár avatatlan szemnek a meglévő, hatályos törvény is kibogozhatatlanul bonyolultnak tűnhet), a jogalkotó kiválasztott egy eljárási rezsimet, egy eljárási típust és egy eljárási fajtát, amelyekre az összes többi esetben – a megfelelő változtatásokkal – utalni lehet. A kijelölt eljárási rezsim a közösségi értékhatárokat elérő közbeszerzésekre vonatkozó rendelkezéseket kifejtő második része a törvénynek, a követendő eljárási típus az ezen belüli általános közbeszerzési eljárás, a mintaként szereplő eljárási fajta pedig e típus nyílt eljárása.

A fentiek alapján az összes eljárási rend, minden eljárási típusába tartozó akármelyik eljárási fajta és egyéb kategóriába tagozható közbeszerzési eljárás mind a második rész szerinti általános, nyílt közbeszerzési eljárásra utal vissza – amellet, hogy egymásra nézve is tartalmaznak utaló szabályokat a rendelkezéseik, így egész közbeszerzési jogi hálózat figyelhető meg a törvényben.

E szabályozási rendszer a bonyolultsága miatt nem is lehetne máshogy felépítve, ellenkező esetben a jogalkalmazók képtelenek lennének használni, akkora méretűre duzzadna. Véleményem szerint, még így is túlságosan sok olyan rendelkezést tartalmaz a törvényt, ami feleslegesen terheli. Számos esetben az utaló formát mellőzve újfent leírja a Kbt. ugyanazt a szabályt, néhol apróbb – és emiatt nehezen kiszűrhető – változtatásokkal. Viszont a törvény negyedik része esetében úgy vélem, hogy túlságosan elnagyoltak az utaló szabályok meghatározásai, sok minden kérdéses momentumra nincs rendelkezés.

3.2. A Kbt. és az egyszerű közbeszerzési eljárás kapcsolata

A törvény felépítését nem öncélúan ismertettem: mutatja az egyszerű közbeszerzési eljárás helyét a szabályozásban és a részek egymáshoz való viszonyát. Láthatjuk, hogy az egyszerű közbeszerzési eljárás szabályozása a Kbt.-ben nemcsak törvényi szintre emeltetett, hanem azonos rangot is kapott, mint a többi rezsim rendelkezései, hiszen csupán a többi eljárási rend közül a legalacsonyabb értékhatárai miatt került a harmadik helyre, de ugyanúgy az általánosan rendelkező előírások részei közé ágyazottan.

Éppúgy vonatkoznak rá a törvény struktúrájából adódóan ezen általános érvényű szabályok, mint a másik két rezsimre. Az általános részből természetesen az alapelveket emelném ki, amelyek generál klauzulaként is szolgálják a Kbt. preambulumban megfogalmazott szabályozási célt, de üzenetükkel áthatják mind a további négyszázhat szakaszt. Ugyanez az egyetemesség jellemző az értelmező rendelkezésekre is, ahol még számos fogalom meghatározását viszontlátnák a közbeszerzési eljárások szereplői.

A közbeszerzéssel és a közbeszerzési eljárással kapcsolatos közös rendelkezések fejezete sok hasznos támpontot ad a különben nem túlságosan bőven kifejtett negyedik rész alkalmazásához. Az egyedüli nehézség alkalmazásuk során pontosan az általánosan ható rendelkezéseikből származhat: teljesen azonos előírásokat rótnak ki a közösségi értékhatárokat elérő közbeszerzések eljárásaira és a dolgozat tárgyaként szereplő, nemzeti értékhatárok alatti értékű közbeszerzések eljárásaira. Nézzük meg közülük témánk szempontjából a legfontosabbakat.

Az éves összesített közbeszerzési tervről már volt szó. A 40. § előírásainak betartása mellett nagyságrendekkel alacsonyabb számú egyszerű közbeszerzési eljárást jelölnek meg az ajánlatkérők a közbeszerzési eljárások előkészítése során a terveikben, mint egyébként tennék. Ebből az következik, hogy az ajánlatkérő éves beszerzési szándékát vizsgáló személy illetve szervezet kizárólag az eljárás tárgyának egyedisége miatt a keresendő másik szerződő fél szakmai körülményeiben kiváltott különlegessége³ okán illetve az eljárás tárgyának rendeltetése azonos vagy hasonló voltának hiánya, illetőleg felhasználásuk egymással közvetlen össze nem függése⁴ folytán a többi közbeszerzési eljárástól elhatárolható és előre megtervezhető egyszerű közbeszerzési eljárásokkal találkozhat a terv áttanulmányozása során. Viszont ez a megállapítás felveti azt a kérdést, hogy az egyéb – ajánlatkérői oldalon eltöltött időm alatt is jelentkező jó néhány – ad hoc jelleggel felbukkanó, nemzeti értékhatárok alatti értékű közbeszerzési eljárások milyen módosításokat eszközöltenek az éves összesített közbeszerzési tervben. Elmondható, hogy jócskán toldozgatni-foldozgatni kell a tervünket a költségvetési év során – még szerencse, hogy a Kbt. 5. § (3) bekezdése erre lehetőséget ad.

Az ajánlatkérők dokumentálási kötelezettségét a 7. § fejti ki: „Az ajánlatkérő minden egyes közbeszerzési eljárását – annak előkészítésétől az eljárás alapján kötött szerződés teljesítéséig terjedően – írásban köteles dokumentálni.” Az alapelvek tiszteletben tartása ezen áldozat meghozatalát meg is kívánja. „A közbeszerzési eljárás előkészítésével, lefolytatásával és a szerződés teljesítésével kapcsolatban keletkezett összes iratot a közbeszerzési eljárás lezárulásától, illetőleg a szerződés teljesítésétől számított öt évig meg kell őrizni. Ha a közbeszerzéssel kapcsolatban jogorvoslati eljárás indult, az iratokat annak jogerős befejezéséig, de legalább az említett öt évig kell megőrizni.” Úgy vélem, hogy a dokumentumok öt éves megőr-

³ Amint láttuk, e jelenség megfogalmazásánál a gyakorlati meghatározása és behatárolása még bonyolultabb.

⁴ Amely, mint láttuk, ugyancsak túl tágra szabott megfogalmazásnak bizonyul a jogalkalmazók számára.

zési kötelezettsége az egyszerű közbeszerzési eljárások esetében nem indokolt. Felesleges többletterheket rak az ajánlatkérők hivatalnokainak vállára az egy-egy egyszerű közbeszerzési eljárás jelentőségéhez képest. A dokumentumok megőrzési kötelezettsége szükséges rendelkezés, de a rezsimek szerinti egyedi szabályozása szintén az lenne.

Az éves statisztikai összegezés formanyomtatványa hűen mutatja az egyszerű közbeszerzési eljárásoknak a közbeszerzési jog rendszerében elfoglalt helyét. A közbeszerzési eljárások tartalmának bekérdezésénél ugyanis a Közbeszerzések Tanácsa részére csak egy összesített számadatot kell az ajánlatkérőknek megküldeni ezen eljárásokról.

4. Az egyszerű közbeszerzési eljárásokról szóló szabályozás a Kbt.-ben

4.1. A Kbt. negyedik részének alkalmazási köre

Ahhoz képest, hogy hatályos közbeszerzési törvényünk négyszázhat szakaszból áll, a nemzeti értékhatárok alatti értékű közbeszerzésekre vonatkozó szabályok mindösszesen csupán kilencet ölelnek fel a tengernyi rendelkezésből. Ebből a csekély számú szakaszból is pusztán csak két paragrafusjelet találhatunk a konkrét eljárási szabályok mellett, a másik két rezsimmél megfigyelhető fogalomcsoportokra bontást nélkülözve. Az egyszerű közbeszerzési eljárás szabályozása így túlnyomórészt – a törvény második részének megfelelő – ún. hivatkozó (utaló) jogszabályok egymásutánjából áll. A továbbiakban a negyedik rész rendelkezéseit vesszük górcső alá, különös tekintettel az említett utolsó két szakaszra. A szabályozás elemzésénél az egyszerű tervpályázati eljárásra vonatkozó szabályok vizsgálatától eltekintek – nem a jelen dolgozat témája.

A rezsim tárgyi és alanyi hatályának meghatározása után a Kbt. a közbeszerzés tárgyait jelöli meg. A törvény klasszikus – minden eljárási válfajban jelentkező – tárgyaival szembesülünk: árubeszerzés, építési beruházás, illetőleg szolgáltatás megrendelése. A törvény visszaütal azon eset szabályozásának a rendezésére, amikor a szerződés több – egymással szükségszerűen összefüggő – közbeszerzési tárgyat foglal magában.

A kivételek köre is az említett, támpontszerű eljárási fajtát egészíti ki egyéb, csak erre a részre jellemző, az ajánlatkérők helyzetét e csekélyebb értékű közbeszerzések estében további engedményekkel megkönnyítő rendelkezésekkel.

Az értékhatárok szabályait egyszerűen deklarálja a törvény. Ezen esetben nem is várható el, hogy a visszaütalás eszközével éljen a jogalkotó.

A közbeszerzések értékének tárgyalásánál viszont szerintem megfigyelhető a Kbt. kógens voltához hűen célratörő, törvényien tömör megfogalmazás elvével homlokegyenest ellentétes, fölöslegesen beépített szakaszcsoport. A 298. § (1) bekezdése betűről betűre megismétli a 35. § (1) bekezdését. Értelemszerű és kicsiny változtatással a 298. § (2) bekezdés kijelenti ugyanazt, amit a 35. § (2) bekezdés már megfogalmazott ill. a 298. § (3) bekezdése azt, amit 40. § (3) bekezdé-

se már leírt. Lehet, hogy az ismétlések a közbeszerzések értékéről szóló rendelkezések minden eljárási renden átívelő hatályának erejét és fontosságát hirdetik, de e szabályozási gondolat pontosan az előírás jelentőségét homályosítja el. Ebben az esetben elvész a lényeg a becsült érték és a közbeszerzés megkezdésének meghatározása kapcsán: ha egy rendelkezés több esetben is felbukkan egy jogszabályban, és kiemelten fontos az, hogy szabályait a jogalkalmazók pontosan betartsák, akkor az apró, de jelentős tartalmú előírások kihangsúlyozása nagyon fontos. Az eltérő szabályok ilyenformán való elrejtésével – azaz az ismétlődő szövegbe ágyazottságukkal – viszont meg van az esély, hogy elsiklik felettük az ajánlatkérők tekintete, vagy hatásukra más hasonló szabályozási módszerrel megalkotott előírás felett. A „kevesebb: több” kijelentés véleményem szerint ez esetben is helytálló.

4.2. A Kbt. negyedik részének eljárási szabályai

4.2.1. A szabályozás formai körülményei

Megvizsgálva az egyszerű közbeszerzési eljárás konkrét szabályait taglaló két szakaszunkat: a 299. §-t illetve a 300. §-t, akkor igazán szűkre szabott előírásokkal találkozunk. Meglepő, hogy e paragrafus-pár foglalja magába egy egész közbeszerzési rezsim eljárási szabályait. Úgy érzem a negyedik rész méltatlanul kevés „jogalkotói figyelmet” kapott a másik két eljárási rendhez képest, attól függetlenül, hogy – ahogy az elnevezése is mutatja – egy egyszerűbb rezsimről van szó és a Kbt. szabályozási módszerének része az utaló jogszabályok alkalmazása. A nemzeti értékhatárok alatti értékű közbeszerzésekre vonatkozó szabályok egy önálló eljárási rendet szabályoznak, azonos módon érvényesek közbeszerzéseire a törvény általános szabályai. A következményükképpen keletkező szerződéseknek is ugyanazon tartalmi és formai követelményeknek kell megfelelniük, mint az egyéb eljárási rendeknek. Ráadásul e szakasz-párnak két eljárási válfaj folyamatát is kimerítően taglalnia kell, sőt a jogalkotó a tárgyalás tartását is megengedi.

A 299. § rendelkezik az egyszerű közbeszerzési eljárások megindításáról, az ajánlattételi felhívás tartalmáról, a kizáró okok speciális szabályairól és az ajánlattevők alkalmasságának meghatározásáról szóló sajátos előírásokról.

A 300. § egy jogi akadályt határoz meg az eljárás folyamatában, amely az egyszerű közbeszerzési eljárás kötetlenségét tartja kordában a törvényesség érdekében, egy eljárási nehézséggel kapcsolatosan. Ezt követően a követendő megoldást is előírja. Ezután egyedi szabályokat fogalmaz meg a tervpályázati eljárással, az ajánlati kötöttséggel, a tárgyalásos eljárásokkal, az írásbeli összegezéssel és az eljárás lezárásával kapcsolatban. Ezen utolsó szakasz végén találhatóak a nevesített hivatkozó jogszabályokon kívüli, „ömlesztett” hivatkozások. E szabályozási forma teszi igazán bonyolulttá ezen egyszerűnek tartott és nevezett rezsimet.

4.2.2. A két eljárási válfaj különböző szabályai

Az eljárások megindításának rendelkezései e rezsimben kifejezetten különlegesek a másik két eljárási rendhez képest. Egyedi eljárási szabályai mellett e helyt határozza meg a jogalkotó az egyszerű közbeszerzési eljárás két válfaját meglepő szükségességgel. Mivel sem a törvény, sem a szakirodalom nem határoz meg konkrét megnevezést és a Kbt. szabályozása csak az eljárás megindítása mentén tesz különbséget a két eljárásféleség között, ezért – a tárgyalásos eljárás két típusának neve után – a következőképpen nevezhetnénk őket: hirdetmény közzétételével induló és hirdetmény nélküli egyszerű közbeszerzési eljárás.

A hirdetmény közzétételével induló egyszerű közbeszerzési eljárás akkor alkalmazható, ha becsült érték a közbeszerzés megkezdésekor eléri vagy meghaladja a VI. fejezet szerinti mindenkori nemzeti értékhatárok felét. Ennyi szabályozás szól csak erről az eljárási formáról. Viszont azt megállapíthatjuk, hogy ezen esetben értesül csak a Közbeszerzések Tanácsa az egyszerű közbeszerzési eljárásról a megindítása szakában. A külön jogszabályban meghatározott, kötött formanyomtatvány kitöltése és a megjelentetésével együtt járó adminisztráció illetve bürokratikus nehézségek távol állnak az egyszerű közbeszerzési eljárás szabályozásának szellemétől. Erdemes lenne különválasztani az „igazán egyszerű”, hirdetmény nélküli típustól, ellenben ha továbbra is egy elnevezés alatt szabályozandóak, akkor pedig külön rendelkezéseket érdemelne mindkét válfaj az értékhatárok és az eljárási struktúra meglehetősen különbözősége miatt.

A hirdetmény nélküli egyszerű közbeszerzési eljárás szabályai – az összes hirdetmény közzétételével induló eljárástól eltérően – csupán írásbeli ajánlattételi felhívás küldésének kötelezettségét írja elő, legalább három ajánlattevőnek egyidejűleg, és ehhez csak annak a feltételnek kell kizárólag teljesülnie, hogy a becsült érték a közbeszerzés megkezdésekor ne érje el a VI. fejezet szerinti mindenkori nemzeti értékhatárok felét. Ha ez teljesül, akkor megindíthatjuk a Kbt. legszabadabb és sajnos a törvény néhány hiányossága illetve főleg az ajánlatkérők szakmai járatlansága miatt a legszabadosabb eljárást.

Az egyszerű közbeszerzési eljárás e válfajának egy kiragadott eljárási cselekménye a 300. § (1) bekezdésében⁵ kerül kifejtésre. E szabályozás akkor lép életbe, ha az ajánlattételi határidő lejártának időpontjában – a 299. § (1) bekezdésének b) pontjában előírt módon – az egyidejűleg eljuttatott ajánlattételi felhívásokra válaszul nem érkezett a három vagy annál több (az elküldött ajánlattételi felhívások

⁵ 300. § (1) Ha a 299. § (1) bekezdésének b) pontja vagy (2) bekezdésének a) pontja szerinti esetben nem nyújtott be legalább három ajánlattevő ajánlatot, az ajánlatok felbontása nélkül az ajánlatkérő újabb, a 299. § (1) bekezdésének b) pontja vagy (2) bekezdésének a) pontja szerinti ajánlattételi felhívásra köteles. Ennek során azt az ajánlattevőt, aki ajánlatot nyújtott be, ismételt fel kell hívni ajánlattételre azzal, hogy a benyújtott ajánlat fenntartható, feltéve, hogy az ajánlattételi felhívás feltételei időközben nem változtak meg. Ha az újabb ajánlattételi felhívás alapján ismételt nem nyújtott be legalább három ajánlattevő ajánlatot, az ajánlatkérő a benyújtott ajánlat, illetőleg ajánlatok alapján bírálhat.

számától függően) ajánlattevőtől az ajánlatkérő részére legalább három ajánlat (az nem tárgya a dolgozatnak, ha külképviselet számára történik a közbeszerzés).

Teljes mértékben érthető, hogy a fent ismertetett eset létrejöttére kell valamiféle kötelező erejű jogalkotói válasz – a közbeszerzéseknek a Kbt. preambulumban és alapelveiben kifejtett célja nem valósulhat meg az eljárások vég nélküli liberalizációjával, még a legegyszerűbb eljárás esetében sem. Azonban a törvény által megfogalmazott megoldás sem biztos, hogy eléri e szándékot.

A 300. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a három ajánlat az ajánlattételi határidő lejártakor az ajánlatkérő birtokában van: a bontási eljárás megkezdődhet. Ám az ajánlatkérő az ajánlattételi határidő lejártának időpontjában – a törvény alapelveiből és a 79. § (1) bekezdéséből eredően – nem lehet tudatában annak, hogy a hozzá beérkezett zárt küldemények mit tartalmaznak. Arról ugyanis csak az azt elkészítő ajánlattevő tudhat, hogy az általa benyújtott boríték vagy egyéb zárt csomag milyen dokumentumot rejt magában.

Az ajánlatkérő ajánlatnak kell, hogy tekintse így az ajánlattevőnek az eljárásban való részvételéről való lemondását tartalmazó iratot, de akár egy üres illetve irreleváns üzenetet kinyilvánító papírlapot is, vagy azt a jelenséget is, ha a bontás után semmi sem bukkan elő zárt küldeményből.

Úgy gondolom, hogy – a negyedik részre annyira jellemző – rövid terjedelmű szabályozás helyett e helyt is szükséges lenne egy részletesebb rendelkezés.

4.2.3. Közös szabályok – az ún. nevesített hivatkozó jogszabályok

Az eljárások folyamatának további szabályozása túlon túl szüksézhavú és kissé zavaros. Főként a visszautalás már említett kétfélesége miatt: a nevesített utaló jogszabályok, illetőleg az – utolsó, 300. § (6) bekezdésének rendelkezéseiben megtestesülve hátravetett – egyes szakaszszámoknak címzett hivatkozó előírások egy csoportba gyűjtve.

A 299. § (3) bekezdése az ajánlattételi felhívás minimális tartalmi elemeit sorolja fel.⁶ Bár a Kbt. erről nem rendelkezik, e rendelkezés csak a hirdetmény nélküli egyszerű közbeszerzési eljárásra vonatkozhat, és még számos tartalmi elemmel ki lehetett volna egészíteni a megadott kötelezőket egy eredményes eljárás lefolytatásához.

A hirdetmény közzétételével induló párjánál ez az előírás értelmezhetetlen. Hiszen az „ajánlattételi felhívás” jogintézmény már foglalt: a Közbeszerzési Értesítőben megjelenő hirdetmény neve, és ennek szigorúan megadott, kitöltendő pontjai vannak, nem szabadon megadható tartalma. Ebben az esetben – külön szabályozva – a dokumentáció kötelező tartalmi elemeinek meghatározása lenne indokolt a jogalkotó részéről.

A nevesített utaló jogszabályok közül az egyik legfontosabb a kizáró okok speciális szabályairól szóló rendelkezés a 299. § (4) bekezdésében. A Kbt. második része 60., 61. illetve 62. §-ának teljes körű alkalmazását írja elő kizárólagos ér-

⁶ „Az ajánlattételi felhívásnak legalább a következőket kell tartalmaznia:”

vénnyel. A kógcencia szűkszavúsága teljes mértékben indokolt ezen esetben. A törvényi tömörség kellő mértékben hangsúlyozza az igen tekintélyes előírás jelen-tőségét. A törvény a teljes mértékű utalásos utasítás mellett egy, a gyakorlat által is megalapozott engedményt ad az egyszerű közbeszerzési eljárás résztvevőinek: az ajánlattevőknek csak nyilatkozniuk kell a kizáró okok fenn nem állásáról, egyéb – a bonyolultabb eljárásoknál meglehetősen többlet nehézséget okozó – igazolás benyújtása nem szükséges.

Hasonlóan jelentékenyek az ajánlattevők alkalmasságának meghatározásáról szóló előírások. E helyt azonban a törvény nem rendelkezik oly szigorúan, mint a kizáró okok esetében. Az eljárások alanyai részére már eleve diszpozitívabb ren-delkezéseket előíró alkalmassági szabályok a 66., illetve 67. §-okban nem egy tel-jesen kötött előírás betartásáról rendelkeznek, hanem meghatároznak egy kört – ami a megkövetelendő kógcencia elvének tiszteletben tartása végett zárt – amelyből az ajánlatkérők szabadon választhatnak ajánlati felhívásuk elkészítése során. A 299. § (5) bekezdése még e liberálisabb jogintézmény rendelkezéseire is nagyobb mozgástér megadásával hivatkozik vissza, mint azt tette a kizáró okok esetében⁷. Eszerint amennyiben az ajánlatkérő a megadottakon túl vagy helyett egyéb alkal-massági feltételeket támaszt az ajánlattevőkkel szemben, akkor ezek nem nyugod-hatnak szubjektív tényezőkhöz. Az alkalmasság igazolási módjait rendező kötelező jellegű szabályokat tartalmazó 68. §-ra nem utal vissza a 299. § (5) bekezdés, erről szabadon rendelkezhet az ajánlatkérő. Teljesen a saját belátására azonban nincs bízva e döntés sem, ugyanis az alapelveknek való megfelelésen túl a Kbt. 69. §-ában előírt, az alkalmasság igazolásával kapcsolatos alapelveknek nevezhető sza-bályokat is tiszteletben kell tartania.

A 300. § (1) bekezdése utáni rendelkezések vizsgálatakor kiderül, hogy a jog-alkotó folytatja a többi rezsimmél megismert sorrendben az eljárásokra vonatkozó szabályok kifejtését, de mintegy szemezgetve csak közülük, ugyanis a rendszerből kiragadott rendelkezéseken kívüli előírások – azaz csak egy részük – az utolsó bekezdésben találhatók a korábbi szakaszszámokra visszautaló formában.

A szabályozás mélységéhez képest igen hangsúlyos előírásokat igényelt volna az egyszerű eljárás tárgyalásos formája. Ehhez képest csak a tárgyalások és az ajánlati kötöttség viszonyára vonatkozó – a Kbt. 127. § (2) bekezdésében már meg-ismert és itt megfelelően átalakított – előírásokkal találkozunk.

A bővebben taglalt szabályok között még az írásbeli összegezésre vonatkozó előírásokat érdemes legfőképpen megemlíteni. Amint az a fentiekben kifejtésre került, a Közbeszerzések Tanácsa az egyszerű közbeszerzési eljárás lefolytatásáról – a hirdetmény közzétételével induló fajták esetében az eljárás megindítása után – kizárólag a szerződés megkötését követően annak módosításakor vagy teljesítése-skor értesül, ha az ajánlatkérő a minimális törvényi tájékoztatási kötelezettségeinek tesz csak eleget. A többi rezsím eljárásainak eredményéről szóló tájékoztatóhoz

⁷ Az ajánlattevő alkalmasságának meghatározására a 66. §. a 67. § és a 69. § megfelelően alkal-mazandó azzal, hogy az ajánlatkérő egyéb objektív alapú alkalmassági feltételt és igazolási módot is előírhat, de ennek során is megfelelően alkalmaznia kell a 69. § (3) bekezdésében foglaltakat.

képest merőben szerényebb formai követelményekkel rendelkező, írásbeli összegezést ugyanis csak az ajánlattevők részére kell főszabály szerint megküldeni, s ráadásul csak – az ajánlatkérő igénye alapján az ajánlattételi felhívásban tervezett-ként megállapított – szerződéskötés időpontjáig.

4.2.4. Közös szabályok – az ún. nem nevesített hivatkozó jogszabályok

A negyedik rész egyszerű közbeszerzési eljárásokat szabályozó utolsó bekezdése a 300. § (6) bekezdése. Ez a törvényhely szabályozza a nevesített utaló jogszabályokon kívüli, megfelelően alkalmazandó rendelkezéseket, csupán a szakaszszámok felsorolása formájában.⁸ Számos rendelkezés – úgy érzem – egyrészt külön szabályozást vagy nevesített hivatkozást igényelt volna, másrészt a második rész néhány egyéb szabályaira is indokolt lett volna utalni a törvénynek. Mindkét megállapításra példa lehetne a bírálati szempontok szabályozása.⁹ Az utóbbira lehetne minta

⁸ Az egyszerű közbeszerzési eljárásban a 48. § (2)–(3) bekezdése, az 52. §, az 56. §, az 57. § (1)–(2) bekezdése, (3) bekezdésének *a)*–*b)* pontja és (4)–(5) bekezdése, a 70. § (1) bekezdése, a 73. §, a 74. § (4) bekezdése, a 75. § (2) bekezdése, a 79. §, a 80. § (2), (4) bekezdése, a 81. § (1)–(3), (5) bekezdése, a 82. §, a 83–89. §, a 91–92. §, a 97. §, a 99. § (1), (3)–(4) bekezdése, valamint tárgyalás esetén a 128. § is megfelelően alkalmazandó azzal, hogy az ajánlati felhívás helyett ajánlattételi felhívást kell érteni. Az egyszerű közbeszerzési eljárás kapcsán a 249. § is megfelelően alkalmazandó.

⁹ 57. § (1) Az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban köteles meghatározni az ajánlatok bírálati szempontját.

(2) Az ajánlatok bírálati szempontja a következő lehet:

a) a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatás, vagy
b) az összességében legelőnyösebb ajánlat kiválasztása.

(3) Ha az ajánlatkérő az összességében legelőnyösebb ajánlatot kívánja kiválasztani, köteles meghatározni

a) az összességében legelőnyösebb ajánlat megítélésére szolgáló részszerződések pontszámait;
b) részszerződések pontszámait az azok súlyát meghatározó – a részszerződés tényleges jelentőségével arányban álló – szorzószámokat (a továbbiakban: súlyszám);
c) az ajánlatok részszerződések szerinti tartalmi elemeinek értékelése során adható pontszám al-
 és felső határát, amely minden részszerződés esetében azonos;

d) azt a módszert (módszereket), amellyel megadja a pontszámok [c] pont] közötti pontszámot.

(4) A (3) bekezdés *a)* pontja szerinti részszerződések az ajánlatkérőnek az alábbi követelményeknek megfelelően kell meghatározniuk:

a) a részszerződések körében nem értékelhető az ajánlattevő szerződés teljesítéséhez szükséges pénzügyi és gazdasági, valamint műszaki, illetőleg szakmai alkalmassága;

b) a részszerződések között mindig meg kell adni az ellenszolgáltatás mértékének részszerződés pontszámát;

c) a részszerződéseknek mennyiségi vagy más módon értékelhető tényezőikön kell alapulniuk, a közbeszerzés tárgyával, illetőleg a szerződés lényeges feltételeivel kell kapcsolatban állniuk (az ellenszolgáltatáson kívül például: a minőség, műszaki érték, esztétikai és funkcionális tulajdonságok, környezetvédelmi tulajdonságok, működési költségek, gazdaságosság-költséghatékonyság, vevőszolgálat és műszaki segítségnyújtás, pótalkatrészek biztosítása, készletbiztonság, a teljesítés időpontja, időszaka);

d) a részszerződések nem eredményezhetik ugyanazon ajánlati tartalmi elem többszöri értékelését;

e) ha részszerződés körében alszerződés is meghatározásra kerülnek, alszerződés pontszámait az azok – tényleges jelentőségével arányban álló – súlyszámát is meg kell adni.

az 57. § (3) bekezdésének c) illetve d) pontja, amelyek kötelező tartalmi elemmé tétele a Kbt. 1. §-ában megfogalmazott alapelvek érvényre jutását szolgálná. Az előbbi esetében pedig az egyszerű közbeszerzési eljárásokban a 300. § (6) bekezdése alapján alkalmazandó (5) bekezdést említeném, pontosabban meghatározva az egész szakaszt e bekezdés fényében. Ugyanis pont azon pontokra utal vissza a szakaszon belül, amelyeket – mint az előbb láttuk – nem említ a 300. § (6) bekezdése: az 57. § (3) bekezdésének c) illetve d) pontja.

Véleményem szerint legalább a 300. § (6) bekezdésének részévé lehetett volna tenni a következő jogintézményeket is: a közbeszerzés mennyiségének alternatív meghatározása, 50. § (2) bekezdés; részajánlattétel lehetősége, 50. § (3) bekezdés; többváltozatú ajánlattétel lehetősége, 51. § (1) bekezdés; a 71. § előírásai megfelelően alkalmazva. A felsorolás korántsem teljes, említeni lehetne még számos szakaszt. Lehetséges, hogy nem is lehet pontosan meghatározni, hogy mely rendelkezéseknek címzett visszahivatkozás lenne szükséges egy egyszerű közbeszerzési eljárás sikeres és szabályos lebonyolításához anélkül, hogy a törvényesség és az eljárások alanyai jogos érdekérvényesülésének biztosításából származó esetleges túlszabályozás ne okozza az egyszerű közbeszerzési eljárás szabadságának sérelmét. Az alkalmazandó szabályozási módszer talán egy megengedő rendelkezés útján történhetne, amely a megnöveltebb számú nevesített visszautaló jogszabályok mellett azt írná elő, hogy a nem említett, második részben szabályozott, az egyszerű közbeszerzési eljárásban értelemszerűen igénybe vehető jogintézmények is megfelelően alkalmazhatóak.

Remélem, hogy a közeljövőben bekövetkező Kbt. módosítás a jogalkalmazók számára kedvezőbb állapotokat teremt majd.

---

(5) A (3) bekezdésben foglaltakat is az ajánlati felhívásban kell megadni [a c) és d) pont esetében az egyéb információk körében] azzal, hogy a d) pont szerinti módszer (módszerek) részletes ismertetése a dokumentációban is megadható.

(6) A (3) bekezdés d) pontja szerinti módszerekről, az ajánlatok elbírálásáról a Közbeszerzések Tanácsa ajánlást készít.

BÁLINT JÁNOSI

THOUGHTS ABOUT THE REGULATION OF THE SIMPLE PUBLIC
PROCUREMENT PROCEDURE

(Summary)

By right of the prevailing act of the hungarian public procurements, simple public procurement procedure must be conducted on those public procurements, that worths under the national limit of value.

The order of procedure – which is slightly worked out by the concerning provision of law and the special literature alike – demands even more composed regulation and even more extensive research work because of the noticeable importance-strengthening in the course of the lawadapters' practice.

Present dissertation is an early manifestation of this latter aim from the author. The composition – ristricted to the size of an essay – tries to investigate that how can the numerous regulations of this jurisdiction be realized during the concrete lawadapteting. It verifies the concerning sections of the act: alongside the general regulations of the simple public procurement procedures, the concrete ones as well.